

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Sergiusz

Nazwisko: Riabinin

Miejsce urodzenia: Mariupol (Marinpol)

Data urodzenia: 25-12-1918

Kraj urodzenia: Ukraina (b. ZSRR)

Imię ojca: Jan

Imię matki: Taisja

Dodatkowe informacje: W zasobie archiwum IPN (sygn. akt IPN BU 1165/2643) znajduje się publikacja autorstwa Sergiusza Riabinina – tomik poezji pt. „Bezsilne są kolczaste druty. Strofy błogosławionemu Ojcu Maksymilianowi Kolbemu”, wydany w 1983 roku w Niepokalanowie.

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Akta Sprawy Obiektowej, prowadzonej przez Wydział III WUdsBP/ Wydział III KW MO Lublin w latach 1955-1968, w ramach której gromadzono materiały dotyczące „uczelni państwowych w Lublinie”, tj. UMCS oraz Wyższej Szkoły Rolniczej i Akademii Medycznej (nazewnictwo ówczesne), a w szczególności ich kadry naukowej. Znajdują się tu m.in. dokumenty odnoszące się do Sergiusza Riabinina – docenta na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi UMCS (pełniącego również szereg funkcji kierowniczych), współpracownika Polskiej Akademii Nauk, twórcy nowoczesnej fenologii. Są wśród nich fotokopie listów S. Riabinina, datowanych na 16.04.1967, które wysłał do trzech osób (sfotografowano też koperty z danymi adresatów). Z opisu fotokopii można wnioskować, że dokonano wrywkowej kontroli jego korespondencji. Dodatkowo, w oparciu o treść jednego z listów, funkcjonariusz Wydziału III KW MO Lublin sformułował w odrębnej notatce opinię na temat S. Riabinina oraz jego żony, uznając ich za małżeństwo „o fanatycznych przekonaniach religijnych”. Określił też dalsze „przedsięwzięcia” odnośnie Sergiusza Riabinina (i jego żony), jak analiza ich akt osobowych na UMCS, dokonanie sprawdzeń w kartotekach pionu „C”, złożenie zamówienia na kontrolę korespondencji oraz włączenie Riabininów „do rozpracowania w ramach teczki podręcznej” i rozpoznanie możliwości pozyskania osobowego źródła informacji spośród pracowników Zakładu Ochrony Przyrody i Fenologii, gdzie byli oni zatrudnieni. W materiałach znajdują się także dokumenty wytworzone w wyniku przeglądu akt osobowych Sergiusza Riabinina na UMCS, w tym „Notatka służbowa” wspomnianego funkcjonariusza Wydziału III z dnia 18.09.1967, zawierająca dane z życiorysu S. Riabinina, zarys przebiegu jego pracy zawodowej i kariery naukowej, kwestie kadrowe. Do akt włączono także kartę E-15 z 20.09.1967, skierowaną przez Zastępcę Naczelnika Wydziału III KW MO Lublin do Wydziału III Biura „C” MSW, z prośbą o udzielenie informacji o Sergiuszu Riabininie. Jako powód zapytania wpisano: „przed rozpracowaniem”.

Akta o sygn. IPN Lu 08/314 t. 2 (O-388).

Plany i oceny pracy operacyjnej, „informacje środowiskowe”, analizy spraw operacyjno-śledczych i operacyjnych oraz sieci TW Wydziału III KW MO Lublin z 1969 roku. Sergiusz Riabinin został wspomniany w „Planie pracy Grupy IV Wydziału III Służby Bezpieczeństwa KW MO w Lublinie na 1969 rok” z dnia 30.01.1969 (w dok. 1968). W punkcie zatytułowanym „Ważniejsze przedsięwzięcia poza sprawami”, wśród zamierzeń przewidzianych do wykonania wpisano: „podać wnikliwemu rozpoznaniu aktualną postawę”, co odnosiło się do Sergiusza Riabinina” oraz drugiej osoby – „pracowników naukowych UMCS, którzy uzewnętrzniili negatywną postawę wobec polityki partii w kwestii walki z rewizjonizmem”. Działania te miały zostać zrealizowane „do 30.04.1969”. Po dokonaniu „rozpoznania” zamierzano „podjąć odpowiednie decyzje odnośnie dalszego postępowania”.

Akta o sygn. IPN Lu 078/10 (58/38).

Roczny plan pracy Wydziału III KW MO Lublin oraz plany grup II, III, IV, VI Wydziału III na 1970 rok. W „Planie pracy grupy IV Wydz. III Służby Bezpieczeństwa KW MO w Lublinie na 1970 rok” z dnia 22.01.1970 podano, iż należy „objąć aktywną kontrolą operacyjną” Sergiusza Riabinina i dwie inne osoby, „odnośnie których uzyskano dane, że wyrażają ubolewanie z powodu rzekomego >skrzywdzenia<” przez władzę „figuranta” jednej ze spraw operacyjno-śledczych. Jednocześnie w odniesieniu do wymienionych osób, w tym S. Riabinina, planowano założyć kwestionariusze ewidencyjne oraz pozyskać tajnego współpracownika „spośród ich kontaktów”.

Akta o sygn. IPN Lu 078/12 (58/45).

W dniu 06.11.1970 Wydział III KW MO Lublin objął Sergiusza Riabinina kontrolą operacyjną w ramach Kwestionariusza Ewidencyjnego krypt. „Skorpion” nr rej. 11432, w związku ze „szkodliwą działalnością w szkolnictwie wyższym”. Dnia 23.11.1974 sprawę „zdjęto z ewidencji”, a materiały złożono w archiwum Wydziału „C” KW MO Lublin pod sygn. 8473/II. Zostały one zniszczone za Protokołem brakowania akt Nr 125/88 z dnia 31.12.1988.

Akta o sygn. 8473/II KW MO Lublin zniszczono w 1988 roku. Wpis na podstawie zapisów ewidencyjnych.

Według szczytkowych zapisów ewidencyjnych, w dniu 28.02.1977 Wydział III KW MO Lublin objął Sergiusza Riabinina kontrolą w ramach Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia krypt. „Przyrodnik” nr rej. 21707 (zarejestrowano meldunek operacyjny). Dnia 07.04.1978 sprawę „zdjęto z ewidencji”, zaś 08.04.1978 materiały zgromadzone podczas jej prowadzenia połączono z aktami KE „Skorpion”, zarchiwizowanymi wcześniej w Wydziale „C” KW MO Lublin pod sygn. 8473/II. Dokumentację niszczone za Protokołem brakowania akt Nr 125/88 z dnia 31.12.1988.

Akta o sygn. 8473/II KW MO Lublin zniszczono w 1988 roku. Wpis na podstawie zapisów ewidencyjnych.

Meldunki sytuacyjne, stenogramy, informacje KW MO Lublin za lata 1968-1971. Znajduje się tu m.in. „Meldunek nr 110” z dnia 08.03.1971, skierowany przez I Zastępcę Komendanta Wojewódzkiego MO Lublin ds. SB do Dyrektora Gabinetu Ministra Spraw Wewnętrznych i Dyrektora Departamentu III MSW. Została tu opisana „sytuacja polityczno-operacyjna na terenie województwa”, m.in. w środowisku akademickim. Podano, iż „wśród niektórych pracowników naukowych UMCS w Lublinie w związku z obecną sytuacją w kraju odbywają dyskusje na temat powołanych w ubiegłym roku instytutów”. W tym kontekście przywołano wystąpienie Sergiusza Riabinina na posiedzeniu Rady Instytutu Biologii i Nauk o Ziemi, w którym wyraził on swoje krytyczne stanowisko na temat reorganizacji przeprowadzonej na uczelni bez jakichkolwiek konsultacji z kadrą naukową. Zaproponował równocześnie, „aby (...) naukowcy podnieśli ten problem, jak również sprawę wzajemnego zaufania między władzami a pracownikami naukowymi w celu stworzenia właściwego klimatu do pracy twórczej”.

Akta o sygn. IPN Lu 0276/214 (265/214).

Akta Sprawy Obiektowej kryptonim „Albion” (nr rej. 13723), prowadzonej w latach 1972-1989 przez Wydział II KW MO/WUSW Lublin w związku z „kontrolą operacyjną” pobytu dyplomatów państw kapitalistycznych na terenie województwa lubelskiego. W materiałach znajdują się dwie wzmianki dotyczące Sergiusza Riabinina. Dotyczą one ustaleń na jego temat, dokonanych przez Wydział „B” i Wydział II WUSW Lublin w związku z wizytą złożoną jemu i jego żonie przez II sekretarza ambasady australijskiej przebywającego w Lublinie. Dyplomata był śledzony przez Wydział „B”, który ustalił następnie, że w mieszkaniu przy ul. Złotej 3, gdzie udał się sekretarz ambasady, zameldowani są Państwo Riabininowie. Pismem z dnia 22.03.1984, Naczelnik Wydziału „B” WUSW Lublin powiadomił Naczelnika Wydziału XI Biura „B” MSW o wspomnianych ustaleniach oraz przekazał podstawowe dane na temat pracy zawodowej S. Riabinina (i jego żony). Informacje te powtórzono w „Meldunku operacyjnym nr 77/84” z kwietnia 1984 roku, przesłanym przez Zastępcę Naczelnika Wydziału II WUSW Lublin do Departamentu II MSW. Scharakteryzowano tu obszerniej Sergiusza Riabinina, podając, że „oprócz tematyki zawodowej zajmuje się pisaniem wierszy i modlitw religijnych. Utrzymuje kontakty z zakonami, w których często bywa, zarówno w trakcie urlopów, jak i przy innych okazjach. Powiązany jest też z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim. Posiada idee fix[e] na punkcie ochrony przyrody, co uzewnętrznia w części modlitw i wierszy”. Odnotowano także, iż S. Riabinin „był kontrolowany w ramach sprawy przez Wydział III WUSW w Lublinie”.

Akta o sygn. IPN Lu 018/216 t. 3 (358/IV).

„Informacje sytuacyjne” SB WUSW Lublin, adresowane do Dyżurnego Operacyjnego MSW, za okres 01.04.1985 - 30.06.1985. W „Informacji sytuacyjnej nr 135/85” z dnia 22.05.1985 powiadomiono, że 21.05.1985, na posiedzeniu Kolegium Rektorskiego UMCS, które dotyczyło m.in. przyznania pracownikom tej uczelni „Medalu 40-lecia PRL”, „doszło do konfliktu” między rektorem UMCS a I sekretarzem Komitetu Uczelnianego PZPR. Przyczyną sporu był fakt, że wśród 30 kandydatów do oznaczenia znalazło się 7 osób, w tym Sergiusz Riabinin, „w stosunku do których KU PZPR zgłosił zdecydowany sprzeciw” z uwagi na „prezentowanie przez te osoby negatywnych postaw na terenie uczelni”. Dodano, że „w wyniku interwencji” I sekretarza KU PZPR, Wydział Nauki KW PZPR miał wysłać do Wydziału Nauki KC PZPR „negatywną opinię” odnośnie tychże kandydatur. W „Informacjach sytuacyjnych” z dnia 31.05.1985 oraz z dnia 02.06.1985 (obie z numerem 143/85), uzupełniono wcześniejsze dane oraz zreferowano dalszy przebieg sprawy. Wskazano tu „9 osób bezpartyjnych, reprezentujących postawy politycznie negatywne”, które Kolegium Rektorskie UMCS przedstawiło do odznaczenia. Jednym z wymienionych w tej grupie był Sergiusz Riabinin. Jak odnotowano, „Komitet Uczelniany PZPR UMCS w porozumieniu z Wydziałem Nauki KW PZPR odrzucił wnioski dot. ww. osób, motywując swoje stanowisko tym, że >prowadzą [one] zdecydowaną politykę przeciwną nowelizacji Ustawy o Szkolnictwie Wyższym, nie wychowują młodzieży akademickiej w socjalistycznym duchu, postawami i poglądami nie sprzyjają rozwojowi państwa”. Stwierdzono, że decyzja ta doprowadziła do konfliktu między uczelnianą komórką PZPR a Kolegium Rektorskim, zaś rektor UMCS „oświadczył m.in., że będzie dążył do przeforsowania tych kandydatur”.

Akta o sygn. IPN Lu 0143/4 (147/6).

Akta paszportowe Sergiusza Riabinina (nr EALU 28236), zawierające dokumentację z lat 1974-1988. Znajduje się tu m.in. karta Mkr-1 z dnia 29.03.1984, podpisana przez Zastępcę Naczelnika Wydziału II WUSW Lublin, który zwracał się do Naczelnika Wydziału Paszportów WUSW Lublin z prośbą o udostępnienie akt paszportowych Sergiusza Riabinina. Na odwrocie karty funkcjonariusz Wydziału II potwierdził zapoznanie się z tymi aktami.

Akta o sygn. IPN Lu 0307/20147 (EALU 28236).

Informacje dotyczące Sergiusza Riabinina umieszczono w komputerowym zbiorze danych SB (ZSKO). Odnotowano tu, że objęto go kontrolą operacyjną w ramach Kwestionariusza Ewidencyjnego, gdyż, jak podano, „był podejrzany o szkodliwą działalność w szkolnictwie wyższym”. W 1974 roku sprawę „zdjęto z ewidencji”, zaś materiały zarchiwizowano pod sygn. 8473/II. We wpisie zawarto także informację, iż S. Riabinin pozostawał w „czynnym zainteresowaniu” Wydziału III KW MO Lublin, który zarejestrował go 28.02.1977 pod nr rej. 21707.

Informacja o osobie z komputerowego zbioru danych Służby Bezpieczeństwa (ZSKO).